

Mosebacke torg växtbäddar

Slutrapport

Namn på projekt:
Mosebacke torg växtbäddar

Sökande

Nämnd:	Kontaktperson:
Trafiknämnden	Gustav Schröder
Epost:	Telefon:
gustav.schroder@stockholm.se	08-508 263 93

Datum för inlämnade av slutrapport
2021-12-22

Ifylld slutrapport mejlas även till klimatinvesteringar@stockholm.se

Innehåll

Innehåll	2
1 Övergripande, bakgrund och inriktning	3
1.1 Övergripande klimatmål	3
1.1.1 <i>Klimatåtgärdens övergripande mål.</i>	3
1.2 Bakgrund	3
1.3 Beskrivning av åtgärden	3
1.3.1 <i>Åtgärdens mål och syfte</i>	4
1.3.2 <i>Åtgärdens målgrupp</i>	4
1.3.3 <i>Åtgärdens projektorganisation</i>	4
1.3.4 <i>Avgränsning</i>	4
2 Styrdokument	4
3 Resultat	4
3.1 Måluppfyllelse av klimatmålen	4
3.2 Beskrivning av åtgärdens klimatmål och klimatnytta	5
3.3 Innovativitet och eller uppväxling	5
4 Tidsplan	5
5 Ekonomi	5
5.1 Åtgärdens budget och tilldelade medel	5
5.2 Påverkan på framtida driftkostnader	6
6 Övriga erfarenheter	6

1 Övergripande, bakgrund och inriktning

1.1 Övergripande klimatmål

1.1.1 Klimatåtgärdens övergripande mål.

Kryssa i vilket mål som var viktigast för åtgärden.

- minska de klimatpåverkande växthusgasutsläppen genom t ex energieffektivisering eller byte till förnybar energi*
- bidra till en hög beredskap för kommande klimatförändringar genom t ex anpassning till mer extrem väderlek*

1.2 Bakgrund

Mosebacke torg är ett av de tidigaste planterade offentliga gaturummen i Stockholm från 1850-talet. Utformningen är mycket välbevarad från tidigt 1940-tal med uppvuxna träd och gräsytor över mer än halva ytan. Torget är beläget på en av Södermalms höjder och i ett område med relativt lite grönyta. Enligt Stockholms skyfallsmodell ligger torget i övre delen av flödesvägar mot gatorna väster- och söderut, mynnande till bl a Götgatan och Söderledstunneln.

En stor del av de klippta gräsytorerna består av bar jord. Orsaken är en kombination av skugga från träden, slitage och periodvis torka. Den kompakterade jorden på de sluttande ytorna har dålig infiltration och bidrar till att dagvatten rinner av eller runt ytorna vid kraftiga regn eller skyfall.

Mosebacke torg är i Södermalms parkplan beskriven av stor betydelse för stadsdelsområdet och att betraktas som en finpark. En väl sluten, grönskande markvegetation är en förutsättning för upplevelsen av platsen som en grön oas. Genom att anlägga nya växtbäddar och lämplig markvegetation kan dagvatten i högre grad fördröjas lokalt och komma växterna tillgodo. Målet är att få ett grönare, mer tåligt markskikt.

1.3 Beskrivning av åtgärden

Gräsytorerna förses med nya växtbäddar som bättre kan stå emot kompaktering och har en högre infiltrationsförmåga jämfört med befintlig växtjord. De sås med en blandning av gräs och örter som bättre tål skugga och slitage. Delar av ytan, t ex kring trädstammarna, planteras med perenna marktäckare. För enstaka träd anlades skelettjord dit dagvatten från hårdgjorda ytor leds. Mindre höjjusteringar av befintliga smågastensytor som bidrar till att dagvatten leds mot gräsytorerna görs. Vid val av material till växtbäddar och växter vägs hållbarhetsaspekter in, t ex genom inblandning av biokol och korta transporter.

1.3.1 Åtgärdens mål och syfte

Syftet är att Mosebacke ska vara en grönskande plats där dagvattnet till stor del hanteras lokalt. Syftet är även att minska flödena ner mot Götgatan och Söderledstunneln.

Målet är att avleda dagvatten till nya växtbäddar och befintliga träd.

1.3.2 Åtgärdens målgrupp

Alla boende och besökare som vistas på torget

1.3.3 Åtgärdens projektorganisation

Trafikkontoret Stadsmiljö har tagit fram projekteringen och låtit utföra entreprenaden.

1.3.4 Avgränsning

2 Styrdokument

Klimathandlingsplan 2020-2023

- I växtbäddarna används biokol, där kol binds in i jorden och fungerar som en koldioxidsänka (s.46)

Handlingsplan för klimatanpassning: 2022-2025:

- I handlingsplanen anges att trädplantering med biokolsväxtbäddar är ett generellt sätt att minska sårbarheten och mildra effekterna vid skyfall, genom dess mångfunktionalitet. Träden ger också skugga (s.28).
- Träden behöver inte bevattnas på samma sätt då de växtbäddarna ökar förutsättningarna för att träden ska få tillräckligt med vatten. Därmed behövs inte dricksvatten användas för bevattning i samma utsträckning. Vegetation sänker temperaturen omkring sig genom att ge skugga till närliggande områden samt genom avdunstning av vatten från mark och vegetation (s. 66).
- För att hantera extrema nederbördssituationer som dagvattensystemet inte dimensionerats för krävs att staden är utformad för att tåla översvämningar (sid 38)

3 Resultat

3.1 Måluppfyllelse av klimatmålen

Utsläpp av CO2 ekv före och efter investeringen
FÖRE: Klicka här för att ange text.
EFTER: Klicka här för att ange text.

eller

Förändrad beredskap för kommande klimatförändringar före och efter investeringen
---

FÖRE: Kompakterade ytor med hög vattenavrinning från platsen

EFTER: Mer genomsläpplig markbeläggning som kan ta emot och fördröja mer vatten lokalt
---

Andra övriga miljöeffekter före och efter investeringen
--

FÖRE: Klicka här för att ange text.
--

EFTER: Klicka här för att ange text.

3.2 Beskrivning av åtgärdens klimatmål och klimatnytta

Åtgärderna kan förväntas avlasta flödena mot översvämningsdrabbade områden nedströms något. Mer vatten omhändertas lokalt vilket överensstämmer med stadens dagvattenstrategi om att dagvattnet ska vara en resurs och omhändertas lokalt. Minskad risk för översvämningar på platsen.

3.3 Innovativitet och eller uppväxling

4 Tidplan

År	Aktiviteter
2021	Projektering, ansökan CM4
2022	Entreprenad
2023	
2024	

5 Ekonomi

5.1 Åtgärdens budget och tilldelade medel mnkr

Åtgärdens totala investering enligt ansökan	4,2
Varav egen medfinansiering	
Vara ev. extern medfinansiering (<i>Klimatklivet</i>)	
Varav ev. extern medfinansiering (<i>EU eller annat bidrag</i>)	
Godkänt bidrag ur CM	4,2
Åtgärdens totala investering, utfall	4,65

Driftkostnads påverkan (+ -)	
------------------------------	--

Entreprenad 4,2 tkr CM4 0,1 egen finansiering

Projektering 0,25

Inköp och plantering av träd 0,05 CM4

Personalkostnader 0,05

Ekonomiskt utfall över prognos, efter att lämplig åtgärd projekterats fram krävdes mer medel för åtgärden som kontoret kunde skjuta till.

5.2 Påverkan på framtida driftkostnader

Viss ökning av driftkostnader kan förväntas om en del av den klippta gräsytan ersätts med perennytor. Dock minskar driftkostnaden genom att anlägga en friväxande häck och minska risken för pölar och halka genom att avvattna hårdgjorda ytor.

6 Övriga erfarenheter

Ifylld slutrapport mejlas även till klimatinvesteringar@stockholm.se